

Horaci, bimil·lenari

El passat desembre, el dia 8, es compliren dos mil anys del naixement del que havia d'esser el poeta líric per excel·lència, no solament de l'edat d'or de l'antiga i opulenta Roma, sinó que en tot temps la seva fama, la seva influència dins la literatura i dins la cultura universal perdurà; i el nom de Quintus Horaci Flaccus, serà per si sol prou, per a recordar l'etapa d'una història, una de les més agitada i transcendental i que malgrat totes les seves turbulentes mobilitzacions pròdigues en esdeveniments, el poeta triomfà, s'immortalitzà i la seva producció prengué vida en mig d'aquells tribulls.

Horaci, amb la seva obra prèvalgué, i l'estimació li serà propícia de generació en generació, ja que la seva musa serà sempre compresa i la força d'ella és prou abrindada per a què els capacitats, puguin conservar la brasa ardent de l'amor a la literatura de la llengua que és la mare de les nostres llengües.

La producció horaciàna és plena de vigoria, les seves figures amb tot i els dos mil anys tenen tot l'ambient de la vida actual i conserven la frescor que sabé infondre'ls-hi el poeta.

Notables i copioses són les traduccions que s'han lograt amb les seves Odes. En Costa i Llobera, troba belles formes amb la traducció de l'Oda XIII del Llibre II, que comença cantant:

«Calma suplica el navegant qui's troba
per la mar ampla, si ja negre núvol
tapa la lluna i cap estel propici
guia li dona».

També Andreu Arbona, ens presenta la traducció de l'Oda IX del mateix llibre, en la qual queda ben palesat el refinat temperament clàssic d'Horaci, quan diu:

«Es aquell un paratge que m'encisa
i em fa oblidar tots els demés. Cap altre
té com ell agradosa primavera
i tebi hivern, descarregat de boires,
on la verdor mai deixa de somriure;
on la mel tan dolça és, com la famosa
del grec Hymèt, i on les fruitoses vinyes
de la muntanya d'Aulon ben marjada
donen raïm que al de Falern fa enveja».

En plena i placentera vida, quan de cada cosa en treia un nou viure i es gronxava en una opulència vagarosa però ben entesa i sense excessismes, segons ens conta en les seves sàtires; ha d'abandonar per sempre més aquells passeigs sotjadors, així com les animades converses en les grades del circ. La mort li emmudí la lira, tenint aleshores cinquanta-set anys.

PERFILS

Còdols que rodolen

I

La politesa no es ven ni es compra

L'estadant nou fa el seu primer pas-seig diumenger. Respira satisfet. Tota la població li és una joia. Va de festa, tan de dins com de fora. Prodigava les salutacions, per cortesia, per educació.

Somriu amablement, i troba compen-sadora la vida i la població.

Un veí, després de contemplar-lo:

—Quin tipus!... Es tot estrany... A

tothom saluda... Es deu pensar que el co-neix tothom. Per mi no hi és tot...

L'estadant nou, fa el seu segon pas-seig. Un altre carrer; un altre camí; una no-va joia. Tot li és agradable. Saluda, pas-sant, com de costum. Al mestre, a un vi-cari, a dos benestats. Es amable amb els vells, festós amb els infants.

El repartidor de...

—Mira quina importància... Es veu que aquest minyó preten bones amistats. Oh!... i gasta orgull... Es deu creure que és algun personatge...

L'altre diumenge. L'estadant nou, compareix a un altre lloc. Més recelós, més compungit, saluda també, ara més discretament, a tots els que troba. Un ma-

nestral; uns obrers; algun terressa. Com més humils, més amable.

Un tranquil de la colla:

—Qui és aquest individu?... Deu es-tar tocat. Quines cerimònies... Aveure si ens donarà una estampa! Jo crec que fa comèdia...

Quart diumenge. L'estadant nou, una mica contrariat, capbaix, no saluda a ningú; esquiva les mirades; vol passar desapercebut. Té l'ànima deprimida. Somriu només al paisatge.

El primer veí:

—Vaia un estupid!... Quins fums que gasta!... Aquest tipus és un caragirat... Quin estrambòtic... No saluda apenes... No veu ningú... Quant jo deia que no hi era tot!...

II

Un abric que no prova

En Pau ha estrenat un abric. Després de molt de temps de dalir-lo, a còpia d'estal-vis, satisfet amb la seva consciència, en Pau estrena un abric.

—Manoi, quina patxoca!... Sembla tot un quadre. No hi ha prou carrer per en Pau... I pensar que potser no és seu!...

—Filla, l'ambició de semblar persona de to... Deu pensar que la cua fa l'ocell...

En Pau es treu l'abric; el porta penjat al braç. Avui no el vol lluir.

—Mira en Pau... Amb el fred que fa... Malaguanyada prenda per aquet home!...

—Li deu venir estret; o és que ha comprès que feia el ridícul...

—No dona! Si semblava un ministre...

—Si però un ministre cessant.

En Pau s'ha deixat l'abric a casa. No vol més exposicions; es reprimirà, com a-bans, les necessitats i evitarà l'avinentesa de les enveges.

—Si que l'hem feta bona!... En Pau ja no fa de senyor. Fa dies que no porta aquell abric; ara porta una bufanda...

—Aquell abric de quadres?... Si pot-ser ja deu tenir-lo a treure taques... Hi ha cada misteri per les cases!...

En Pau ha regalat l'abric a un pobre; al més pobre i necessitat. Fent una obra caritativa, s'allibera de preocupacions. Amb els bons sentiments, en Pau, li sembla que porta curaça.

—...I ara!... Mira l'abric d'en Pau... Ara el porta aquell home que passa...

—Es cert... No me'n sé avenir... Quin comediant d'en Pau!...

—Quan jo et deia que aquest abric no era seu!...

III

El que no corre vola

Un matí esplèndid. En una tenda de queviures.

—...I de la Mundeta què en sabeu?

—Filla, fa tres dies que no es veu enlloc. Aquests veïns sempre han estat uns malavinguts.

—Els disgustos no proven a ningú. Haurà anat a viure amb la seva tia.

—Després del cop de genit... Qui sap on para!... Jo sempre l'he tinguda per una excel·lent xicoteta.

Abans del migdia. A un cap de fàbrica.

—Diu que tanmateix la Mundeta ha deixat els seus?...

—Si filla; un cas perdut. Tingueren un gran terrabastall. Diu que des del carrer es sentien els crits i les trompades. Tothom demanava auxili...

—...Verge!...

—I la Mundeta, després de prendre tot el millor que va poder, i mudada com una reina, va marxar com una esperitada...

—Això serà cosa de prometatge contrariat.

—I cal!... Ganes de passar-se la més bona...

Després del migdia. A un carrer cèntric.

—Saps la Mundeta?.. Aquella noia que...

—Sí, ja sé. Havíem treballat juntes. Diu que ha marxat de casa.

—Va embestir-los a tots amb una destrat, i després de robar-los tots els diners, se'n anà a viure amb un senyor a Barcelona... Diu que l'esperava un cotxe al cap del poble.

—N'hi ha un tip!... Fieu-vos de les gates-maules...

Al vespre. A casa de la modista. Al volt del cosidor.

—Sí, noia sí. La Mundeta va treure's un revólver i els volia matar a tots. Va lograr tancar-los a la cuina, i vinga dessembarassar la casa...

—Devia portar la intenció preparada de temps...

—Diu que els mossos la perseguien...

—No n'hi ha per meys!... Treure's tantes d'armes, i vinguen trets a tort i a dret... Per poc que mata als seus pares, noia! Jo ja ho he dit aquest matí a la tenda. Aquesta xicoteta no m'agradava gens. Era més mala pua que un dimoni!...

J. VIVES I BORRELL

Per a portes, Mobles i Funerària, recorden sempre la FUSTERIA de Bartomeu Gelis - Centre, 12

GLOSSARI

Els núvols i les muntanyes han estat ma vida—deia un genial pensador anglès abans de morir-se—I veig que jo, ni que no genial pensador, ni que pobre peregrí vagant o divagant damunt o pel damunt de la terra, en el preludi del meu desenllaç, a les acaballes dels meus felços o infelços dies de la meua vida, un dels primers objectes, ha estat el d'aquell pensador genial, d'aquell home d'ànima extraordinària, d'aquell lluitador i poeta anglès... Les muntanyes i els núvols...

En quants glossaris no ens hem enfilat en turons i muntanyes? En quantes alba-des i postes de sol hem deixat de veure-hi pinzellades de foc, boires esflagarsades o esquitxos de flors d'ametller ampliades?

Els homes cometem moltes injustícies! Injustícies moltes vegades que repercuteixen en perjudici nostre.

A voltes, per un gust massa material, passatger, propi moltes hores dels mancats de natural raciocini, ens llavem el goig d'una eternitat... d'un esplai de l'ànima...

No fa pas molt temps, pocs dies tan sols abans de tot el seguiment de festes passades, eren molt diferents per l'ànima els cants del silenci.

Per la Plaça Mercat i quan la nit cobria els àmbits de l'horitzó, quantes hores m'hi havia arribat a contemplar al cantó del llevant, les siluetes altives dels dos xiprers que la lluna riàllera els infiltrava festeig? Quantes hores? I sobretot, quina música més apropiada, més celestial no els amenitzava els idil·lis?

...I avui, entre els homes i la follia de les festes passades, han descompost aquell quadre, el conjunt d'aquell quadre magnífic que impulsava l'ànima a volar...

Si algun dia hi passeu i voleu fixar-vos-hi, veureu que la lluna està tota moixa, esgrogueïda i trista. I aquella orquestra celestial, aquella formidable orquestra que els amenitzava els idil·lis, notareu que està tota descomposta. Només sentireu de tant en tant si algú intenta reiniciar la melodia noctàmbula, el seu cant és llastimer i desentonat com el d'un supervivent que viu encara la tragèdia.

I com he dit abans, aquest glossari preludia l'adéu, aquell adéu per sempre a l'estimada, a les coses estimades, als que m'estimaven, i a tot allò que em feia viure.

Fa molt temps que us canto ventures de la meua vida. Encisos i goigs inefables. Hores de pessimisme, de dolor, de tragèdia. Ironia també algunes hores i humorisme com a tornassol...

I a través de tots aquests canvis, a través de tots aquests estats tan diferents d'ànim, a través de totes les meves flaque-ses o fermes concepcions de la vida, veig que com Werther, no sóc altra cosa que un pobre peregrí, que vago o divago damunt o pel damunt de la crosta de la terra. Podríem ésser alguna cosa més?

MARCEL JUNCA

ATENEU CASTELLARENC

Dissabte, dia 18 gener - Nit a les 9

Grandios espectáculo

Enric Tarragó

i els seus germans en la seva famosa orquestra

FATXENDES

Wernoff, director. —**Jack Boy**, ballari. —**Robert i Luisa**, cançons mexicanes. —**Blanquita Gómez**, formidable xilofonista i jazz. —**Carmina**, «soubrette». —**Suzy and Luisa**, ballarines de claqué. —**Robert Font**, l'as de les varietats. —**Trio Rossi - Merce and Picot**, balls de saló. —**6 Germanes Gómez**, 6.

Preus: Socis 1'75 ptes. - No socis 2

La venda de localitats, començarà a les 8 pels senyors socis a la secretaria de l'Ateneu i a les 8'30 pels no socis, en la nova guixeta del carrer Colom.—Les entrades no seran numerades.

●● ESPORTIVES ●●

FUTBOL

CASTELLAR F. C. —7—

CALDES F. C. —1—

Amb nombros públic es celebrà aquest encontre a profit del Segell Pro Infància, el qual si bé no arribà a entusiasmar als concurrents, fou ben disputat per ambdós bàndols. Marcà pel Castellar, Carreras (4) Montserrat (2) i Montfort (1), i pel Caldes, salvà l'honor l'interior esquerre. El Castellar arrencà: Piñot, Serra, Vives, Ventura, Fernández I, Oliveras, Fernández II, Montserrat, Miramon, Carreras i Montfort.

Diumenge, comença la competició per a dar un representant del Vallès a les finals de comarques de Catalunya. En la nostra, a més del Castellar, hi figuren Montcada, Parets i La Garriga. Diumenge, doncs, ens visita el Parets en primer partit de Competició. Esperem un èxit en el primer partit que efectuaran els locals.

NOTI-SPORT

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Partits d'eliminatòries

Primera Volta

Dia 19 de gener - Tarda a les 2'45
Castellar - Parets
La Garriga - Montcada

Dia 26 de gener - Tarda a les 2'50
Montcada - Castellar
Parets - La Garriga

Dia 2 de febrer - Tarda a les 2'55
La Garriga - Castellar
Montcada - Parets

En el pròxim número, publicarem la segona volta.

NOTICIARI

SUSPENSIÓ D'UN FESTIVAL

El festival que havia de tenir lloc dissabte passat a la nit a profit del «Segell Pro Infància» a la sala d'espectacles de l'Ateneu Castellarenc, cedida desinteressadament aital fi, i organitzat pel Comitè Local del Segell, va tenir de suspendre's davant la insuficiència del local per a encabir-hi la gran gentada que hi acudí per adquirir localitats i en virtut també d'alguns incidents ocorreguts, desmentint els rumors circulats de que es despatxessin en gran nombre les localitats, doncs quant s'en vengueren més foren una vintena. En el cas d'establir la mínima tampoc hauria estat suficient per a poguer satisfer al públic.

El dilluns es retornà l'import de les localitats, mitjançant la devolució de l'entrada i segells.

No obstant el Comitè local està estudiant la manera de poguer realitzar-se l'esmentat festival en data no gaire llunyana, buscant un mitjà per a poguer fer factible que el públic quedi satisfet.

Som els primers en lamentar ço ocorregut quin origen no és altre que el de no disposar a la població d'un local capaç per a poguer-hi celebrar actes que desvetllin l'interès que despertà aquest festival

Reclutes:

Si voleu aprendre la instrucció militar amb la màxima garantia i seguretat per assolir els 4 mesos de reducció de servei, feu-ho a la sucursal de

l'Escola Militar Catalunya

instal·lada a Castellar, dirigida pel **Tinent Coronel Don Antoni Raduà**

Per informes: JAUME JULIANA, Clavé, 7 o al CAFÈ «LA BARASSADA»

projectat, el qual pot ben dir-se que no pogué tenir lloc degut a un excés d'entusiasme per a assistir-hi

Sentim també les paraules despectives que es pronunciaren en contra del Comitè local, atribuint-ho a falta d'organització, doncs l'assumpte és ben clar i no hi ha lloc a dubte de que si un local és capaç per acollir 500 espectadors i n'hi volen concorre mil, es fa impossible el poder complaure a tothom.

Pels infants pobres de tot Catalunya, és establert aquest «Segell», per ells tots tenim el deure de vetllar, i els castellarencs en aquesta III Campanya n'hem de voler donar-ne una prova més.

Castellarencs: Anuncieu a LA FARGA

Talleu aquí

CAIGUDA

Dissabte passat a la tarda, el nostre amic el jove Eduard Borrell, treballant a dalt d'una paret de casa seva, tingué la dissort de fallar-li un peu caient daltabaix de la mateixa, causant-se diverses ferides en diferents parts del cos de bastanta consideració.

Sentim ço ocorregut a l'amic Borrell i li desitjariem un ràpid i complet guariement.

REUNIO

Per al pròxim diumenge al matí, l'Agrupació Esportiva Castellar F. C., té convocada una reunió general ordinària.

d'Austria, arribà al seu més gran esplendor, de manera que les flotes riquíssimes que contínuament venien de les Índies o del nou món a on la nostra Nació havia fet conèixer el vertader Déu que concedí a tants grans reis en premi d'haver estat tan fidels defensors de la Fe, els precisaren a fer construir forts estrepes a l'edifici del Tresor Públic perquè no s'enfonsés amb tan gran pes d'or i plata. Tanta fou la glòria de la nostra pàtria! Terrible contrast amb l'abatiment en què ara ens trobem!

En temps de Felip IV que governava en 1621, vingué del seu matrimoni una pubilla, Donya Teresa, que es casà amb Lluís XIV de França, els que tingueren un fill, que fou el pare de Felip V, quin nomenament al tron de Sant Ferran, fou objecte de tantes bregues i terribles revolucions.

En els darrers anys de la dominació borbònica, començà la gran decadència de la nostra gran Nació i es pot dir que arrancà ja del regnat de Carles III, en quin regnat des del principi començaren a mirar la corona els francmaçons i demés enemics de la fe. Des d'aquí, Espanya sempre ha anat com una candela de cap per avall, de desgràcia en desgràcia, fins a la mort de Ferran VII, que deixà a la seva pubilla Isabel, un regne que va ésser el principi dels desagradables successos, sobretot per l'Església Catòlica. Les causes poden ésser de tots conegudes i elles acabaran amb l'última resta de la nostra glòria nacional, si el Senyor no es compadeix de nosaltres enviant-nos un bon rei, el que sembla que el té preparat en la persona de Don Carles VII de Borbon i Austria de l'Est (q. D. g.)

CAPÍTOL I

Posició topogràfica de Castellar; aspecte i qualitats del seu territori i dels seus habitants.

Està situada la *mia Pàtria*, al N. de Sabadell i al N. E. de Terrassa, celebrades viles de Catalunya, situades al Vallès, província de Barcelona.

La seva posició topogràfica és pintoresca, el seu horitzó delatat i clar. Veu estendre als seus peus una immensa planura sols tallada per les cordilleres de les muntanyes de la costa, entre les que s'aixeca al mig Montcada, coronada amb una fortalesa.

Al N. de la població s'aixeca l'esvelta muntanya dedicada a la memòria de la Santíssima Passió del Salvador i de la seva Creu adorable, coneguda pel nom de Puig de la Creu; al N. E. com a gegant de la més esvelta talla, la de Sant Llorenç del Munt, coronada cada una per un memorable Santuari.

El terme es troba dividit pel manyac i pintoresc Ripoll, solcat per varis torrents i fertilitzat per vàries fonts que de temps immemorial contribueixen al desenrotllament de moltes indústries i avui al moviment de molins i fàbriques. A les vores del riu, s'aixequen arbredes delicioses, a on a l'hivern els

EXCURSIO

El Grup Excursionista de l'Ateneu Castellarenc «Amics de la Muntanya», té projectada pel propi diumenge, dia 19, una excursió matinal a Castellar Vell.

Hora de sortida, les 7, d'enfront l'estatge social.

Per detalls i subscripció, dirigir-se al vocal Elies Rocavert.

No hi ha pressupostos.

NAIXEMENTS

Dia 12.—Joan Gili Parés, fill de Joan i Avelina.

Dia 14.—Joan Montagut Herrera, fill de Lluís i de Carme.

La nostra més sincera enhorabona als pares i respectives famílies.

DEFUNCIONS

Dia 11.—Maria Senestevé Rocavert, soltera, de 69 anys.

Dia 16.—Enric Pallejà Domènech, vidu, de 46 anys.

Traslladem a tots els seus familiars el nostre més sentit condol.

FARMACIA de torn per a diumenge,
Major, 16

ESTANC de torn per a diumenge,
Plaça Mestre Gelonch, 10

SUBSCRIVIU-VOS A «LA FARGA»

Agrupació Esportiva Castellar F. C.

Diumenge, dia 19 - — - Tarda a les 2'45

Primer partit d'eliminatòries

Castellar-Parets

(Campions)

EQUIP: Piñot
Serra Vives
Ventura Fernández I Oliveras
Fernández II Montserrat Miramon Carreras
Montfort

Per estufes de carbó i serradures,
brasers i calefaccions, recordeu
sempre la Llauneria

M. Rovira - MAJOR, 49
TELEFON 20

En bateigs, casaments i refrescs

serviu-hi sempre amb els deliciosos pa-
nets i coques de l'acreditat

FORN MONTSERRAT

Carrer Major, 110

La casa del pa d'excel·lent qualitat

—COTXE D'OCASIO OLDSMOBILE 5-6 places, conducció interior, motor en perfecte funcionament. Preu: 500 ptes. Es ven a prova.

Raó: General Boadella, 14.

Talleu aquí

Ràdio Brunet

la marca dels aparells de la màxima recepció, claredat i potència

APARELLS de 4 fins a 9 vàlvules.

PREUS: Des de 150 pessetes.

VILADOMAT, 107 i 109 - BARCELONA

...

SI EL VOSTRE APARELL no respon a les vostres exigències **CONSULTEU** al representant en aquesta població de la **CASA BRUNET**

Baixada del Palau, 18

Passeig, 103

doncs aquesta casa disposa de tècnics i personal especialitzat en tota classe d'aparells de ràdio a preus sumament econòmics, garantint en absolut la reparació.

Per tant per pocs diners el vostre aparell funcionarà perfectament.

BRUNET és qualitat
és puresa de to
és garantia

Voleu un calçat econòmic, elegant i de màxima duració? Compreu un **FIERRO** que ven la **Casa Cinta** del carrer MAJOR.

—ANTONIA OLLER, MODISTA, s'ofereix per a cosir a domicili tot el dia o les tardes. Carrer Bassetes, 21.

ocellats hi busquen la benignitat del clima i a on hi canten els rossinyols a la primavera.

L'aire pur que es respira, el cel que es desplega rialler, i el variat i capritxós de les altures dels seus entorns, inspiren pensaments sublims i han contribuït més d'una vegada a què realitzessin útils empreses els fills de la meua estimada *pàtria*.

Regularment es disfruta, amb la benignitat del clima, de força salut i llarga vida. Els avantpassats que amb tot usaven de gran moderació, pel general arribaren a una vellesa venturosa i llarga.

Les muntanyes dels entorns estan poblades de boscos i olivars, i el pla adornat de frondoses vinyes. Els fruits, si no hi abunden són compatibles amb els de millor qualitat, i les verdures hi són saboroses en grau superlatiu. L'oli pot competir amb el millor d'altres països, i el vi amb els més generosos, si es procura tenir cura en la seva confecció.

Els habitants en general, fins ara poden considerar-se de franc caràcter, de talent viu, de bones costums i de piadosos sentiments. Poques vegades s'ha vist a algun fill de Castellar renyir, essent enemics de bregues. Un assassinat comès per un dels fills de la *mia pàtria*, ha estat cosa estranya. Entre els amics es conegué sempre la lleialtat, la moderació, les bones costums i l'amor al treball, amb el que supliren no poques vegades l'esterilitat del terreny que cultivaven.

Desgraciadament, tan formosos sentiments és fàcil que es vagin barrant amb l'engrandiment de la població, amb l'afluència de forasters atrets per la

moros que infectaven l'Espanya i els conjunts de places i territoris que els arrabassà, unit a tot el demés del seu Comtat, s'anomenà en avant Catalunya. Tingué de la seva esposa Petronil·la, tres fills. Ramon, que prengué el nom d'Alfons o Amfós, arribà a formar amb la totalitat dels seus dominis el Regne d'Aragó.

M'he detingut més en la narració de les vicissituds dels Comtes de Barcelona, puix ho considero d'utilitat en la present història.

Així mateix, la unió de la Corona d'Aragó amb la resta d'Espanya, es féu en virtut del matrimoni o per dret de successió, Alfons II, que fou el tercer rei després de Don Pelai, morint sense fills, nomenà per a succeir-lo a Ramir, que ja era de sang reial, en 845. Després en 1037, Donya Sancha, filla d'Alfons V, es casà amb el rei de Castella Ferran I i foren pares del monarca Alfons VI. Així anà continuant amb fills barons la descendència d'aquells fins a Alfons VIII, que regnava en 1158, el que fou pare de Donya Berenguela, que casà amb Alfons, rei de Lleó. Seguí la descendència de Sant Ferran, amb algun fill baró, fins al temps de Joan I, que governava en 1404, que fou el pare d'aquella gran reina Isabel la Catòlica per antonomàsia, la que es casà amb Ferran V, rei d'Aragó, essent pares d'altra noia, Donya Joana, la que es casà amb Felip I d'Austria, que foren els pares de Don Carles V d'Austria i I d'Espanya, pare del gran Felip II, qui féu construir en honor de l'insigne diaca i màrtir Sant Llorenç, el monument arquitectònic de l'Escorial.

L'Espanya en temps de la dominació de la Casa